

## A Kárpátok védereje.

(Cholnoky Jenő Kárpátok legjobb ismerője, az orosz háborúról. — Hadsereg nem jöhet át a szorosokon.)

(Saját tudósítónktól.) A Kárpátok hatalmas, természetes erődményében egy pillanatra se ingon meg bizalmunk, mert ezzel csak halálanságot tanúsítunk az előrelátó természet ellen, amely oly megvívhatatlan védő körülményről várról gondoskodott. Hogy tényleg milyen jelentéktelen a világháborúban győzelmeinkre mézve ez a betörési kaland és hogy mennyire bizhatunk a Kárpátok védőerejében, rá fog mutatni megdöbbenetlenségünkkel a tudós Cholnoky Jenő professzor, aki a legjobb ismerője a Kárpátok geológiai alakulatának és stratégiai ellentálló erejének. A világhírű geographus által adott interjút a következőkben közöljük:

— A mi haderőnk egyik része Przemysl tájékán, keletre fordult arcvonallal áll, a másik hadseregünk pedig Bukovinában van. A kettő együtt működik és fogja közbe az orosz. A harc tehát, az igazi harc Przemysl és Csernovitz tájékán folyik. Amíg itt a hadseregünk ellentáll, legyőzve nincs, addig az oroszok a Kárpátokon keresztül nagyobb hadereővel nem nyomulhatnak be. Miután pedig hadseregünk mindkét helyen hatalmas meg erősítéseket nyert, tehát nemhogy bajban volnánk, hanem a legnagyobb valószínűség szerint az orosz sereg ép olyan katasztrófába rohan mint Kelet-Poroszországban, vagy mint Mukdennél a japánokkal szemben. Az oroszoknak tudniuk minden esetre eredményre van szükségük, amire hivatkozhatnak, hogy a franciák le ne tegyék a fegyvert. Képzeltethető, hogy milyen diadalmas telegrammot menesztettek — persze kerülő úton — Bordeauxba. Nem lehet, hogy a franciák felüljenek nekik, mert a francia is tudja azt, amit a mi publikumunk

sajnos, nem tud: hogy ahhoz, hogy az oroszok a Kárpátokon át behatoljanak, ahhoz legalább egy milliónyi haderő kell municiókkal és élelmezési felszereléssel. Ilyen hadsereg előretolásához a hegyekbe hónapokat vesz igénybe.

— A Kárpátok szorosain bevezető utak hadsereg mozgulatához rendkívül kényelmetlenek. Nehány sziklafal leomlasztásával, hidak elpusztításával, a patakmedrek felduzzasztása következtében az országutak elrombolásával, pár nap alatt annyira járhatatlannokká tehetők ezek az utak, hogy hónapok kelljenek hozzá, amíg ott municiók kocsik keresztül mehetnek. Észünk ágában sincs most frongálni az utakat, mert még magunk akarunk azokon keresztül Galiciába jutni. Mindez nem fontos kérdés. A múlt napokban aggódtam a franciaországi harctéren történetek miatt. Félttem, hogy várakozáson felül nagy angol haderő jött a franciák segítségére. Ma már azonban teljesen meg vagyok nyugodva, hogy egy-két hét múlva Verdun elesett, a francia sereg szétveretett és Franciaország új kormányával az élén siet megkötni a békét. Akkor pedig jaj az oroszoknak! Még az sem volna baj, ha egész az Alföldig előtolnák az orosz hadseregeket, csak annál nagyobb lesz a katasztrófa, amely ezt az okatlan taktikát nyomon fogja követni.

— A Kárpátok rengeteg erdősegekkel borított lakatlan területe, mehezen járható utjai sokkal, de sokkal nagyobb akadályt képeznek, hogy sem nekünk ott komoly orosz betöréstől kellene félnünk mindaddig, amíg galíciai hadseregünk tökéletesen szét nincs verve. Ezt a kétmillió hadsereget pedig határozottan fölényesebb vezetésünk tudatában nem kell féltetnünk. Csak amikor már az osztrák-magyar hadsereg egyetlen ágyulövét sem tehet Galiciában, akkor kellene gondoskodni a Kárpát utjainak elrombolására s akkor is tíz-

szerez haderőt könnyű szerrel fel lehet tartóztatni. A tőmösi szorosnál háromszáz honvédek két napig tudott feltartóztatni huszonöt ezer orosz katonát. A mi szerbiai előnyomulásunk ugyanilyen nehézségekkel küzdött eleinte. Sokkal okosabb volt ezt az országot bekeríteni és nyugodtan megvárni, amíg meg-eszi a fészkes... mondjuk — felkelés.

## HIREK

0000

### Katona halál a Dugonics téren.

(Saját tudósítónktól.) Fenséges dolog a katona-halál; amikor kint a csatatéren, golyók fűtyülése, a srappell sivitése, az ágyuk bömbölése közben kidől a sorból egy vitéz és lelke elszáll a rettenetes koncert tulvilági hangjaitól kísérvé. Fenséges a katona-halál, amikor a szuronyok pillanatnyi villogása és a hazai földnek mind talpalatnyi védelme közben, összeesik egy hős és porladozó testével is fentartja az ellenséget. Amikor a diadalmasan száguldó sor elején egyszerre összeroskad a bátor katona alatt a kilőtt ló és a többiek elgázolják és tovább rohannak: csak előre!

Fenséges a katona-halál, amikor a nemes kötelesség teljesítése közben éri az embert: kint az ágyuk irányításánál, a felszentelt zászló lobogtatásánál, a győzelmesen meghódított vár első fokánál. Fenséges a katona-halál a csaták hőrozszi küzdelmében mindeütt, ahol csak a hazáért, a többiekért, a testvérekért és bajtársakért meghalni lehet.

Szomorú és szívtéptő a katona-halál, a kórházak fehér ágyain; jajszótól hangos, hosszú, végnélküli éjszakákon. Gyötrő, fájdalmas a katona-halál idegen földön, az ellenség között: Kint névtelen falvak roskadozó spítáljaiban; túl hegyen-völgyön, felgyújtott kunyhók mellett egyedül, elhagyottan; messze a szereteteinktől az emlékek, vágyak, törekvések bánatos romhalmazán.

De talán legmeghatóbb az a katona-halál, amely ma történt Szegeden. Délről, a szerbek földjéről hoztak nehéz sebesülteket. Óvatosan emelték be őket a villamos kocsikba. A villamos csöndesen, méltóságteljesen gördült be a város felé; mintha még a kerekek is óvták, féltették volna a drága terhet, alig bugtak, alig rázkódtak.

És amikor a Csongrádi palota elé ért a villamos, akkor hirtelen feljajdult az egyik súlyosan sebesült katona. Szenvedő arcán fájdalmas mosoly jelent meg és gyöngye hangon sügta társaihoz:

— Kérek egy kis vizet!

A bekötött fejű, ucinán mozdulatlanul fekvő hősök tovább adták lassan a kérést és a katona kiszáradt ajkaihoz nem sokára friss víz tapadt. Aztán tovább gördült a villamos. A Dugonics-téri kitérőben megállt és várta a temető felől jövő kocsit. Itten a katona ismét feltápázkodott, bágyadt tekintetével körülnézett, felsóhajtott és halva hanyatlott vissza a hordágyra.

A desújtó hír egy pillanat alatt elterjedt. A kocsikat körülálló férfiak kegyeletesen leemelték kalapjukat, bent a villamosban a többiek halk imát mormoltak és lefogta az egyik bajtárs a kiszenvedett hős szeméit. Azután a kocsit ismét elindult a kórház felé, ahol a gyógyulás várja a sebesülteket és ahová az egyik vitéz már csak holtan tudott elérkezni.

— A járvány-bizottság ülése. A járvány-

bizottság Bokor Pál polgármester-helyettes elnöklésével pénteken délután ülést tartott. Az ülésen Faragó Ödön dr. tiszti főorvos azt a kitűnő ideát vetette fel, hogy a város két állomásának közvetlen közelében járványbarakkot kellene építeni, amelyekben a Szegedre szállított betegeket 5 napig megfigyelik. A terv megvalósítása elé azon az egyébként minden bizonnyal áthidalható financiális nehézségen kívül, hogy a barakkok építé-

Igazgató:  
VAS SÁNDOR

## KORZÓ MOZI

Telefonszám:  
11-85.

Szombaton és vasárnap

Eredeti helyszíni felvételek a közös hadügyminisztérium engedélyével

## Orosz, szerb és francia harcterekről

1. rész.

A német császár szónoklata a berlini palota erkélyéről.  
Berlin a mozgósítás alatt.  
A hadállapot kihirdetése.  
A képviselők a parlament ülése után elhagyják a császári palotát.  
A császár tábori egyenruhában istentiszteletre megy a székes-egyházba.  
A „Francerek” hadba mennek.  
Egy tábori kórház elindulása.  
A népfelkelők őrzik a vasutakat.  
Az Alexander gárdaezred háborúba indul.  
Vilmos császár szemléje a király ulánusok és a 73. ezred felett Hannoverben.  
Az egész hadtest diszfelvonulása, rohama, ulánusok a tűzvonalban, stb. stb.

2. rész.

Házak, melyekből löttek, büntetésből szétromboltattak.  
Katonai pékműhely egy belga színház bejáratában.  
A honvédek ellenséges területen.  
Barrikád levágot fákba Loucin vár előtt. Drótsövény akadály. 42-es mozsarak hatása. Hidászok munkában.  
Önkéntes céllovók felügyelet mellett lövészárkot ásnak.  
A felrobbantott lütfich nagyhid.  
Berlin. Szédán ünnepély. Hadizsákmányok elhozatala.  
Bécs. Hazafias tüntetések a hadügyminisztérium előtt.  
Bécs. A német konzulátus szövetségesünk egyik nagy győzelmét adja tudomásul.  
Bécs. A német Skutari-különményt, amely délen sikeresen harcolt velünk, Németországba

való visszatérében megvendégelik.

A Bécsben szervezett lengyel céllovó szövetség elindulása.  
Zgórsky, az osztrák főrendiház tagja, Hierhammer alpolgármester jelenlétében beszédet intéz a csapatokhoz.

3. rész.

Tábori élet Lemberg környékén.  
Frigyesherceg hadfőparancsnok és Károly Ferencz József trónörökös a harctérre indulnak.  
Monitoraink Belgrád előtt.  
Elfogott francia hajó „France” Zimonyban.  
Tengerésztisztek a monitorokon.  
Orosz hadifoglyok beszállítása Lembergbe a Trykai-útközet után.  
Elfoglalt tábori konyhák, kozák lándzsák és egyéb fegyverek.  
Elfogott kozák lovak.

Szenzációs!

## A szerb árulók elítélhetése és felakasztása

Előadások szombaton 5, 7 és 9 órakor, vasárnap d. u. 2 órától  
éjjel 12 óráig.  
Rendes helyárak.